

**КАФЕДРА ФІНАНСОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

_____ доц. А. В. Стасишин
(підпис)

“31” січня 2023 р.

РОБОЧА
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"БАНКІВСЬКА СИСТЕМА"

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань: 07 "Управління та адміністрування"
(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність: 072 "Фінанси, банківська справа та страхування"
(код та найменування спеціальності)

освітня програма: "Фінанси, митна та податкова справа "

освітній ступінь: бакалавр

форма навчання: денна

ЛЬВІВ 2023

Програма навчальної дисципліни «Банківська система» для студентів за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності : 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» - 32 с.

Розробник:

Блащук-Дев'яткіна Н.З. - доцент кафедри фінансового менеджменту , к.е.н., доцент

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри фінансового менеджменту
Протокол від «24» січня 2023 р. № 6/1

Завідувач кафедри

фінансового менеджменту _____ проф. Ситник Н. С.
(підпис) (прізвище, ініціали)

«24» січня 2023 року

Затверджено Вченою радою факультету

Протокол № 7 від «31» січня 2023 року

ЗМІНИ

до навчальної програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри (перезатвердження робочої програми)	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри
2022-2023	Відповідно до Наказу ректора про навчання у другому семестрі 2020-2021 навчального року, починаючи з 09.02.2021 р. Лекції з навчальної дисципліни «Банківська система» проводяться онлайн із використанням технологій дистанційного навчання – хмарного середовища Office 365. Практичні/семінарські заняття проводяться в очному форматі.	24.01.2023 р. №6/1	

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни «Банківська система» є теоретичні і практичні аспекти виникнення, формування та розвитку банківської системи, особливостей функціонування банківської системи в країнах ринкового типу господарювання, місцю центральних банків у системі, їх функцій, завдань та операцій, діяльності комерційних банків та проведення ними операцій, необхідності банківського менеджменту в умовах конкурентного середовища, регулювання, нагляду, контролю НБУ за банками другого рівня, інструментів та методичних основ використання фінансових методів та важелів у системі фінансової безпеки банків

Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Банківська система» є оволодіння студентами професійними знаннями у галузі комерційної діяльності банків, вивчення правил організації банківської справи та функціонування банківської системи в цілому.

Основні завдання

Завдання вивчення дисципліни «Банківська система» полягають у:

- вивченні поняття, структури, функцій, основних завдань банківської системи
- розумінні призначення банківської системи та її елементів
- оволодінні методами проведення банківських операцій та надання банківських послуг
- аналізу банківської діяльності
- набуття вмінь та навичок використання міжнародного досвіду регулювання банківської діяльності та застосування інструментів при забезпеченні фінансової безпеки банків.

1.1. Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Мікроекономіка	Фінансовий менеджмент
Макроекономіка	Фінансовий ринок
Сучасні фінансові та грошово-кредитні системи	Корпоративні фінанси
Фінанси	Проектне фінансування
Гроші і кредит	Ринок фінансових послуг
	Аналіз банківської діяльності

1.2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
ІК1. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в сфері фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог до професійної, навчальної або дослідницької діяльності	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях фінансової системи.
ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.	ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.
ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.	ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної, податкової та митної систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування
ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
ЗК12 Здатність працювати автономно.	ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова	ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства,

системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.	ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент має:

а) знати

- законодавчу та нормативну базу, що регламентує банківську діяльність;
- основні характерні риси сучасної банківської системи України, цілі, функції та принципи функціонування її окремих ланок;
- економічний зміст та механізми здійснення базових банківських операцій та надання банківських послуг;
- методичні підходи до проведення аналізу банківської діяльності;
- показники, які характеризують фінансовий стан банку; економічний зміст нормативів банківської діяльності;
- порядок здійснення регулювання, нагляду та контролю банківської діяльності;
- основи використання фінансових методів та важелів у системі фінансової безпеки банків;
- стан, проблеми та перспективи розвитку банківської системи України.

б) уміти

- характеризувати банківську систему, діючу в ринкових умовах господарювання;
- аналізувати основні фінансові показники діяльності банку;
- давати оцінку діяльності банку на основі його фінансових показників;
- застосовувати економічні нормативи для аналізу стану банку;
- розрізняти поняття «банківське регулювання», «банківський нагляд», «банківський контроль»;
- пояснити механізм дії та основні етапи забезпечення фінансової безпеки банків.

РОЗДІЛ 2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Банківська система»

Характеристика навчальної дисципліни						
Шифр та найменування галузі знань: 07 "Управління та адміністрування"			Цикл дисциплін за навчальним планом: нормативна дисципліна			
спеціальність: 072 "Фінанси, банківська справа та страхування"			Освітній ступінь: бакалавр			
освітня програма: "Фінанси, митна та податкова справа "						
Курс: 3 Семестр: 6			Методи навчання: Лекції, семінарські заняття, практичні заняття, самостійна робота, робота в бібліотеці, робота з Інтернетом тощо			
Кількість кредитів ECTS	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Лекції	Семінари, практичні, лабораторні	Самостійна робота студента (СРС)	Індивідуальна робота студента (ІР)
4	120	80	48	32	28	12
Кількість тижневих годин		Кількість змістових модулів (тем)			Вид контролю	
5		12			ПМК, екзамен	

РОЗДІЛ 3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер теми	Назва теми
1.	Історія виникнення та розвиток банківських систем
2.	Суть, типи та принципи функціонування банківської системи
3.	Центральні банки як складова банківської системи країни
4.	Організація діяльності комерційних банків
5.	Формування ресурсів комерційного банку
6.	Розрахунково-касові операції комерційних банків
7.	Кредитні операції комерційних банків
8.	Операції банків з векселями
9.	Операції комерційних банків з цінними паперами. Інвестиційні банківські операції
10.	Операції банків в іноземній валюті
11.	Нетрадиційні операції та банківські послуги в Україні
12.	Забезпечення фінансової стійкості банків

РОЗДІЛ 4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Історія виникнення та розвиток банківських систем

Етапи розвитку банківництва. Походження банків та історія розвитку банків Стародавньої Греції, Риму, Італії . .Етапи розвитку банківської системи. Історичні шляхи створення центральних та заснування емісійних банків. Основні етапи розвитку центральних банків. Передумови становлення та розвитку вітчизняної банківської системи.

Тема 2. Суть, типи та принципи функціонування банківської системи

Суть поняття «банківська система». Функції банківської системи. Структура, типи та принципи функціонування банківських систем. Характеристика однорівневої, дворівневої та тривірневої організаційної побудови банківської системи. Взаємозв'язок вимог до функціонування дворівневої банківської системи та її функціями.

Структура вітчизняної банківської системи. Специфічні принципи банківської системи України.

Тема 3. Центральні банки як складова банківської системи країни

Передумови виникнення центральних банків. Статус і принципи організації центральних банків та їх функції. Суть, роль та призначення Національного банку України (НБУ). Національний банк України: правові основи функціонування, завдання, функції та організаційна структура. Національний банк України та основні засади грошово-кредитної політики. Інструменти грошово-кредитної політики НБУ

Завдання, функції територіальних управлінь НБУ. Функції НБУ та їх характеристика: НБУ як центральний банк держави та емісійний центр; регулювання НБУ банківської діяльності та нагляд за нею; валютний орган; банк держави; банк банків; організатор міжбанківських розрахунків; суть та економічні інструменти грошово-кредитної політики НБУ.

Тема 4. Організація діяльності комерційних банків

Сутність банківської діяльності. Банк як важливий елемент банківської системи. Класифікація банківських інститутів. Реалізація функцій банку. Принципи організації роботи банку. Банківські операції. Порядок заснування банківської установи. Типова організаційна структура комерційного банку. Структура апарату управління, структура, задачі основних функціональних підрозділів банку.

Порядок реєстрації банків. Учасники банку. Організаційно-правова форма банку. Особливості створення банку з іноземним капіталом. Визначення філії, представництва, територіальне відокремленого безбалансового відділення, принципи їх функціонування. Шляхи реорганізації банків. Банківські об'єднання їх типи та порядок створення.

Тема 5. Формування ресурсів комерційного банку

Сутність, склад і характеристика ресурсів банку. Власний капітал: функції та структура. Регулятивний капітал. Структура основного і додаткового капіталу. Порядок формування статутного фонду. Резервний та спеціальні фонди банку.

Залучені кошти. Депозити, їх класифікація, характерні особливості. Форми мобілізації ресурсів. Процентна політика банку та способи нарахування процентів. Фактори процентної ставки.

Джерела запозиченого капіталу. Емісія та продаж облігацій. Міжбанківські кредити: терміни та порядок використання. Кредити Національного банку України: види, вимоги, порядок здійснення.

Макроекономічні умови формування запозичених коштів банку.

Тема 6. Розрахунково-касові операції комерційних банків

Принципи організації платіжної системи, готівкових та безготівкових розрахунків. Способи, види та форми безготівкових розрахунків. Правила їх проведення. Документообіг.

Відкриття рахунків у банку. Поточні рахунки: документація для відкриття та умови, перелік операцій. Бюджетні рахунки. Депозитні рахунки в національній валюті: порядок відкриття та використання. Особливість відкриття рахунків у іноземній валюті. Обслуговування і закриття рахунків.

Порядок розрахунків за товарними і нетоварними операціями. Класифікація платіжних інструментів. Розрахункові документи та їх реквізити.

Форми безготівкових розрахунків: платіжне доручення, чек, акредитив, вимога-доручення, відкритий рахунок, інкасове доручення, розрахунки по сальдо взаємної заборгованості.

Міжбанківські розрахунки та їх забезпечення. Принципи і структура СЕП. Функції РРП та ЦРП. Кореспондентські відносини між банками.

Платіжні картки, призначення та види. Вигоди їх застосування.

Зміст касових операцій, механізм регулювання. Касові документи. Прогнозування та облік касових оборотів. Регулювання касових оборотів в установах банків. Види кас. Порядок приймання і видачі банком готівки.

Тема 7. Кредитні операції комерційних банків

Сутність кредиту, види. Принципи кредитування та кредитної політики. Використання простих, спеціальних і контокорентних рахунків у кредитуванні. Види кредитування: споживчий, банківський кредит, іпотека, комерційний, міжбанківський кредит, бланковий, консорціумний.

Етапи кредитного процесу. Поняття «кредитоспроможність», значення і елементи системи оцінювання. Розрахунки основних показників фінансового стану позичальника. Зарубіжний досвід оцінки кредитоспроможності позичальника. Основні умови і зміст кредитної угоди.

Джерела, форми погашення позичок. Контроль їхнього використання. Форми забезпечення кредитів. Заходи мінімізації втрат від кредитного ризику.

Загальні принципи і методи управління процентною ставкою за кредитом.

Тема 8. Операції банків з векселями

Функції та економічний зміст векселя. Види векселів: простий і переказний; комерційний, фінансовий, підроблений, дружній, бронзовий.

Порядок обігу простого і переказного векселів. Акцепт, індосамент, цесія, солідарна відповідальність, протест, нотифікація. Балансові та позабалансові операції з векселями.

Особливість вексельного обігу в Україні. Обов'язкові реквізити векселя. Зміст операції врахування (дисконту) векселів. Обліковий кредит.

Порядок здійснення операції: реєстрація врахованих векселів, перевірка юридичної та економічної надійності векселя. Розрахунок дисконту. Сутність і форми кредитів під заставу векселів. Порядок надання позики. Авалювання векселя. Акцептні операції банків.

Учасники операцій з інкасування векселів. Документообіг та порядок здійснення інкасування векселів. Оплата векселя за дорученням клієнта.

Тема 9. Операції комерційних банків з цінними паперами. Інвестиційні банківські операції

Види операцій банків з цінними паперами. Сутність і основні напрями емісійної роботи банку. Етапи емісійної діяльності. Порядок розміщення акцій та облігацій на ринку, варіанти їх продажу.

Напрямки інвестиційних операцій банків з цінним і паперами. Види професійної діяльності банків на ринку цінних паперів: фінансове посередництво, управління та організаційно-технічне обслуговування операцій з цінними паперами.

Економічна сутність інвестицій. Валові і чисті інвестиції. Фактори обсягу інвестицій, класифікація.

Форми регулювання інвестиційної діяльності. Капітальні вкладення, принципи і методи їх фінансування. Довгострокове кредитування капітальних вкладень малого підприємництва і об'єктів виробничого призначення.

Тема 10. Операції банків в іноземній валюті

Зміст валютних операцій. Класифікація банківських операцій з іноземною валютою. Поточний і депозитний рахунки в іноземній валюті: відкриття, порядок зарахування і видачі коштів.

Види неторговельних операцій з валютою. Валютна каса уповноваженого банку.

Банківський переказ, інкасо, акредитив. Схеми розрахунків. Операції банку на міжбанківському валютному ринку. Класифікація валютних угод: овернайт, спот, форвард, своп.

Валютні ризики: комерційні. Внутрішні та зовнішні методи регулювання ризиків.

Тема 11. Нетрадиційні операції та банківські послуги в Україні

Причини виникнення нетрадиційних банківських операцій та послуг. Ознаки банківських послуг, їх види: Договори для їхнього оформлення.

Лізинг: об'єкти і суб'єкти лізингу. Операційний та фінансовий лізинг: ознаки. Організація лізингового процесу.

Відмінності гарантії від поруки, її сутність. Договір доручення та договір комісії: зміст, спільне та відмінне. Зміст консультаційних та інформаційних послуг.

Трастові послуги: сутність, суб'єкти та види. Послуги на користь фізичних і юридичних осіб.

Поняття факторингу і форфейтингу. Регулювання, зміст і послідовність здійснення операцій.

Операції з банківськими металами. Види опціонів.

Тема 12. Забезпечення фінансової стійкості банків

Суть, необхідність, значення та завдання банківського регулювання. Форми регулювання банківської діяльності. Сутність та фактори впливу на фінансову стійкість. Доходи та витрати банку. Регулювання банківської діяльності. Забезпечення фінансової безпеки банків

РОЗДІЛ 5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

5. 1. Основна література

1. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України № 2121 -III від 7 грудня 2000 р. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>
2. Про Національний банк України [Електронний ресурс]: Закон України № 679-IV від 20.05.1999 р. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=679-14>
3. Про валюту і валютні операції [Електронний ресурс]: Закон України № 2473-VIII від 21.06.2018 - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
4. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс]: Закон України № 4452-VI від 23.02.2012 - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/4452-17>
5. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні [Електронний ресурс]: Закон України № 2346-III від 05.04.2001 - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2346-14>
6. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового [...] [Електронний ресурс]: Закон України № 1702-VII від 14.10.2014 - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>
7. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні [Електронний ресурс]: Закон України № 448/96-ВР від 30.10.1996 - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80>
8. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]: Закон України № 2664-III від 12.07.2001 - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
9. Про захист персональних даних [Електронний ресурс]: Закон України № 2297-VI від 01.06.2010 - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
10. Про акціонерні товариства [Електронний ресурс]: Закон України № 514-VI від 17.09.2008 - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/514-17>
11. Про споживче кредитування [Електронний ресурс]: Закон України № 1734-VIII; Паспорт від 15.11.2016 - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19>
12. Про фінансову реструктуризацію [Електронний ресурс]: Закон України № 1414-VIII від 14.06.2016 - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1414-19>
13. Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків [Електронний ресурс]: Закон України № 1985-VIII від 23.03.2017 - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1985-19>
14. Базельський комітет банківського нагляду, Міжнародна конвергенція виміру капіталу та стандартів капіталу (Базель 2) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.bis.org>.

- 15.Базельський комітет банківського нагляду, Третя базельська угода (Third Basel Accord). [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http:// www.bis.org](http://www.bis.org).
- 16.Банківська безпека: навч. посіб. / М.Г. Марич, М.П. Федішин, Д.Д. Полагнин. – Кам'янець-Поліський: Аксіома, 2018. – 197 с.
- 17.Банківські операції [текст]: навч. посіб./ Н.І. Демчук, О.В. Довгаль, Ю.П. Владика – Дніпро: Пороги, 2017. – 461 с.
- 18.Банківські операції /Михайловська І.М., Олійник А.В.: навч. посібник. – Львів «Магнолія 2006», 2017. - 648с.
19. Банківська система України: інституційні зміни та інновації: кол. моногр. / Л.О. Примостка, М.І. Диба, І.В. Краснова та ін. - К. : КНЕУ, 2015. – 434 с.
20. Банківська система: навчально-методичний посібник для самостійної та індивідуальної роботи студентів економічних спеціальностей денної та заочної форм навчання /Андрєєва О.В. – К.: ДЕДУТ, 2015. - 183 с
- 21.Банківська система : підручник / О.М. Тридід, Б.В. Самородов, І.М. Вядрова та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С. Смовженко. –Львів : «Новий Світ – 2000», 2020. – 536 с.
22. Белова І. В. Банківська статистика : навч. посіб. / І. В. Белова. – К. : Ліра-К, 2015. – 431 с.
- 23.Банківська система : навч. посіб. / (Л. І. Катан, Н. І. Демчук, В. Г. Бабенко-Левада, Т. О. Журавдьева); за ред. І. М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. -444 с.
- 24.Банківська система : навч. посіб. /О.І. Береславська, М.О. Кужелєв, Л.А. Ключко, О.В. Пернарівський та ін. / за заг. редакцією О.І. Береславської. – Ірпінь, УДФСУ. 2018. – 486 с.
- 25.Банківська система: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.] ; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 580 с. https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Blashchuk_Petyk_13_end.pdf
- 26.Варцаба В.І., Заславська О.І. Сучасне банківництво: теорія і практика: Навч. посібник. - Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. - 364 с.
- 27.Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – 892 с.
- 28.Корпоративні фінанси: навч. посіб. / Ковальчук Н.О., Е.О. Юрій. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2019. 440 с.
- 29.Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності: монографія / О. В. Дзюблюк, М. Д. Алексеєнко, В. В. Корнеєв [та ін.] ; за ред. О. В. Дзюблюка. – Тернопіль: Осадца Ю. В., 2017. – 298 с.
- 30.Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: навчальний посібник / авт. кол.; – К., 2019. – 272 с.
- 31.Єпіфанов А. О. Операції комерційних банків : навч. посіб. / А. О. Єпіфанов. – К. : Ліра-К, 2015. – 523 с.
- 32.Юнацький М.О. / ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК ТА ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА: Опорний конспект лекцій. ДонНУЕТ ім. М. ТуганБарановського, 2018. - 305 с.

5.2. Додаткова література

33. Вдосконалення механізму кредитно-банківського та податкового регулювання модернізації економіки за інноваційно-інвестиційним вектором / Островська Полагнин Д.Д. та ін. автори / за заг. наук. ред. Островської Н.С. – Чернівці, БДФЕУ, 2016.
34. Жаворонок А. В. Теоретичні основи розробки механізму активізації ринку нетрадиційних банківських послуг в Україні [Електронний ресурс] / А. В. Жаворонок // Бізнес Інформ. – 2018. – №8. – С. 178–184.
35. Маковоз О.С., Передерій Т.С. Блокчейн як запорука валютної безпеки [Електронний ресурс] / О.С. Маковоз, Т.С. Передерій // Східна Європа: економіка, бізнес та управління, – 2018. – 1 (12). – Режим доступу до ресурсу : <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/12-2018-ukr>
36. Масалигіна В. В., Деркач А. А. Теоретико-методологічні підходи до управління кредитним портфелем комерційного банку. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2016. № 56. С. 145-152.
37. Міщенко В.І. Світові тенденції монетизації економіки / В.І. Міщенко, С.В. Науменкова, І.М. Льон // Фінанси України. – 2017. – № 9. – С. 53–74. 9. Міщенко В.І. Роль монетарного регулювання у стимулюванні економічного розвитку / В.І. Міщенко, І.М. Льон // Фінанси України. – 2017. – № 4. – С. 75 – 93
38. Островська Н.С. Методи мінімізації банківських ризиків в Україні / Н. Островська // Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій «Причорноморські економічні студії». – Випуск 29(2), с.80-84.
39. Петрушко Я. Р. Кредитна діяльність банку та основні етапи її організації // Науковий вісник Ужгородського національного університету Серія міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. Вип. 20. Ч. 2. С. 166–170.
40. Рисін В.В. Кластерний підхід до оцінки стейкхолдерами ефективності діяльності банків з урахуванням ризиків / В.В. Рисін, В.В. Чаплига // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. – 2017. – Вип. 2 (124). – С.133-136.
41. Руда О. Л. Сучасний стан банківської системи України та її конкурентоспроможність. Ефективна економіка. 2019. № 4. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7013>

5.3. ІНТЕРНЕТ САЙТИ

42. Верховна Рада України <http://zakon.rada.gov.ua/>
43. Банківське законодавство та регуляторна діяльність https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65247&cat_id=36580
44. Міністерство фінансів України <http://www.minfm.gov.ua>
45. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/control/>
46. Газета «Все про бухгалтерський облік» <http://www.vobu.com.ua>
47. Газета «Урядовий кур'єр» <http://www.ukurier.gov.ua/>
48. Журнал «Вісник НБУ» <https://journal.bank.gov.ua/>
49. Міністерство фінансів України <http://www.minfm.gov.ua>
50. Нормативні акти України - законодавство для практиків <http://www.nau.kiev.ua>

- 51.Офіційний вісник України <http://www.gdo.kiev.ua>
- 52.Інтернет-ресурс «Все про банки України» www.uabanker.net
- 53.Інтернет-ресурс позабіржової фондової торгової системи www.pfts.kiev.ua
- 54.Інтернет-ресурс Асоціації українських банків www.aub.com.ua
55. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс].-Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807
56. Дані фінансової звітності банків України http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=6407
57. Статистика http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65162
- 58.Фаховий журнал з економічних наук «Актуальні проблеми економіки» <https://vue.gov.ua/%D0%90%D0%BA%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8>
- 59.Науково-практичний журнал "Банківська справа" <http://univ.kiev.ua/ua/science/journals/spj-banking>
- 60.Фаховий журнал з економічних наук «Економіка України» <http://www.economukraine.com.ua/>
- 61.. Інформаційно-аналітичний наукометричний журнал «Економіка. Фінанси. Право» <http://efp.in.ua/uk>
62. Науково-теоретичний та інформаційно-практичний журнал «Фінанси України» <http://finukr.org.ua/>

**РОЗДІЛ 6. ГРАФІК РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ
ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ**

№ розділу, теми (змістові модулі)	Назва розділу, теми (змістового модуля)	Кількість годин за ОПП			Розподіл аудиторних годин		
		всього	у тому числі		лекції	Семінари, практичні, лабораторні	заліки по модулях, контрольні (контрольні роботи)
			аудиторні	СРС/ІР			
ЗАЛІКОВИЙ МОДУЛЬ № 1							
1.	Тема 1. Історія виникнення та розвиток банківських систем	6	4	2/-	2	2	
2.	Тема 2. Суть, типи та принципи функціонування банківської системи	6	4	2/-	2	2	
3.	Тема 3. Центральні банки як складова банківської системи країни	8	6	2/-	4	2	
4.	Тема 4. Організація діяльності комерційних банків	6	4	2/-	2	2	
5.	Тема 5. Формування ресурсів комерційного банку	12	10	2/-	6	4	
6.	Тема 6. Розрахунково-касові операції комерційних банків	12	10	2/-	6	4	
7.	Тема 7. Кредитні операції комерційних банків	12	10	2/-	6	4	
8.	Тема 8. Операції банків з векселями	8	6	2/-	4	2	
9.	Тема 9. Операції комерційних банків з цінними паперами. Інвестиційні банківські операції	8	6	2/-	4	2	
10.	Тема 10. Операції банків в іноземній валюті	10	6	4/-	4	2	
11.	Тема 11. Нетрадиційні операції та банківські послуги в Україні	10	6	4/-	4	2	
12.	Тема 12. Забезпечення фінансової стійкості банків	8	6	2/-	4	4	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)		12		-/12			
Разом годин		120	80	28/12	48	32	

РОЗДІЛ 7. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

7.1 Календарно-тематичний план лекційних занять

№ заняття	Тема лекційного заняття	Кількість годин
1	2	3
ЗАЛІКОВИЙ МОДУЛЬ № 1		
1.	Тема 1. Історія виникнення та розвиток банківських систем	2
2.	Тема 2. Суть, типи та принципи функціонування банківської системи	2
	Тема 3. Центральні банки як складова банківської системи країни	4
3.	Тема 3. 1. Передумови виникнення центральних банків. Статус і принципи організації центральних банків та їх функції	2
4.	Тема 3.2. Суть, роль та призначення Національного банку України (НБУ).	2
5.	Тема 4. Організація діяльності комерційних банків	2
	Тема 5. Формування ресурсів комерційного банку	6
6.	Тема 5.1. Сутність, склад і характеристика ресурсів банку.	2
7.	Тема 5.2. Власний капітал та залучені ресурси	2
8.	Тема 5.3. Джерела запозиченого капіталу.	2
	Тема 6. Розрахунково-касові операції комерційних банків	6
9.	Тема 6.1. Принципи організації платіжної системи, готівкових та безготівкових розрахунків.	2
10.	Тема 6.2. Міжбанківські розрахунки та їх забезпечення.	2
11.	Тема 6.3. Зміст касових операцій, механізм регулювання.	2

	Тема 7. Кредитні операції комерційних банків	6
12.	Тема 7.1. Сутність кредиту. Принципи кредитування та кредитної політики	2
13.	Тема 7.2. Етапи кредитного процесу. Поняття «кредитоспроможність».	2
14.	Тема 7.3. Види кредитування	2
	Тема 8. Операції банків з векселями	4
15.	Тема 8.1. Функції та економічний зміст векселя. Види векселів.	2
16.	Тема 8.2. Документообіг та порядок здійснення операцій з векселями	2
	Тема 9. Операції комерційних банків з цінними паперами Інвестиційні банківські операції	4
17.	Тема 9.1. Види операцій банків з цінними паперами.	2
18.	Тема 9.2. Інвестиційні банківські операції	2
	Тема 10. Операції банків в іноземній валюті	4
19.	Тема 10.1. Організаційні основи здійснення операцій банків в іноземній валюті Відкриття та обслуговування рахунків в іноземній валюті Неторговельні операції банків в іноземній валюті	2
20.	Тема 10.2. Торговельні операції банків в іноземній валюті Операції комерційних банків на валютному ринку	2
	Тема 11. Нетрадиційні операції та банківські послуги в Україні	4
21.	Тема 11.1. Нетрадиційні операції та їх характеристика	2
22.	Тема 11.2. Ознаки банківських послуг, їх види	2
	Тема 12. Забезпечення фінансової стійкості банків	4
23.	Тема 12.1. Фінансова стійкість банку: сутність та фактори впливу	2
24.	Тема 12.2. Регулювання банківської діяльності	2
Разом годин		48

7.2 Календарно-тематичний план семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ заняття	Тема семінарського (практичного, лабораторного) заняття. Контрольні роботи (заліки по модулях)	Кількість годин
1	2	3
ЗАЛІКОВИЙ МОДУЛЬ № 1		
1	Тема 1. Історія виникнення та розвиток банківських систем Семінарське заняття по темі 1	2
2	Тема 2. Суть, типи та принципи функціонування банківської системи Семінарське заняття по темі 2	2
3	Тема 3 Центральні банки як складова банківської системи країни Семінарське заняття по темі 3	2
4	Тема 4. Організація діяльності комерційних банків Семінарське заняття по темі 4	2
5, 6	Тема 5. Формування ресурсів комерційного банку Практичне заняття по темі 5	4
7,8	Тема 6. Розрахунково-касові операції комерційних банків Семінарське заняття по темі 6 Практичне заняття по темі 6	4
9, 10	Тема 7. Кредитні операції комерційних банків Семінарське заняття по темі 7 Практичне заняття по темі 7	4
11	Тема 8. Операції банків з векселями Семінарське заняття по темі 8	2
12	Тема 9. Операції комерційних банків з цінними паперами Інвестиційні банківські операції Семінарське заняття по темі 9	2
13	Тема 10. Операції банків в іноземній валюті Семінарське заняття по темі 10	2
14	Тема 11. Нетрадиційні операції та банківські послуги в Україні Семінарське заняття по темі 11	2
15,16	Тема 12. Забезпечення фінансової стійкості банків Семінарське заняття по темі 12	4
Разом практичних (семінарських, лабораторних) занять		32
Разом годин		32

7.3 Графік консультацій

№ з/п	Назва розділу, теми, зміст консультації	Кількість годин
1.	Консультація по організації та виконанню самостійної роботи студентів, по підготовці до семінарських занять, опрацюванню рекомендованої літератури	1
2.	Консультація по підготовці до :Тема 10. Операції комерційних банків з цінними паперами Тема 10. Інвестиційні банківські операції	1
3.	Консультація по підготовці до: Тема 11. Операції банків в іноземній валюті Тема 12. Нетрадиційні операції та банківські послуги в Україні	2
4.	Консультація по підготовці до: Тема 13. Забезпечення фінансової стійкості банків	1
5.	Передекзаменаційна консультація	2
Разом годин		7

Примітка: кількість годин, відведених на консультації: 6% від освітньої програми (денна форма навчання), 12% від освітньої програми (заочна форма навчання).

РОЗДІЛ 8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Походження та розвиток банків
2. Сутність та функції банківської системи.
3. Структура банківської системи та принципи її функціонування.
4. Роль банківської системи у ринковій економіці.
5. Особливості функціонування сучасних банківських систем
6. Етапи становлення та розвитку банківської системи України.
7. Структура банківської системи України.
8. Передумови виникнення центральних банків.
9. Статус і принципи організації центральних банків.
10. Незалежний статус центральних банків та форми його реалізації.
11. Основні напрями діяльності центральних банків.
12. Особливості організації центральних банків зарубіжних країн.
13. Створення та розвиток центрального банку України.
14. Принципи діяльності Національного банку України.
15. Основні засади грошово-кредитної політики.
16. Інструменти грошово-кредитної політики НУ.
17. Види та класифікація комерційних банків.
18. Поняття, призначення та класифікація банків
19. Організаційна структура банку
20. Ліцензування банку та банківської діяльності
21. Реорганізація і ліквідація банківської діяльності
22. Банківські об'єднання і порядок створення та їх типи
23. Організаційно правові основи функціонування НБУ
24. Функції та операції НБУ
25. Структура та форми управління НБУ
26. Класифікація банківських ресурсів
27. Склад, структура та джерела формування капіталу банку
28. Суть, значення та характеристика залученого капіталу банку
29. Система гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.
30. Суть, значення та характеристика запозичених банківських ресурсів
31. Суть, призначення та функції кредиту.
32. Класифікація банківських кредитів.
33. Принципи, умови й етапи кредитування
34. Порядок надання та погашення окремих видів банківських кредитів
35. Характеристика споживчого банківського кредиту
36. Форми забезпечення повернення кредитів
37. Кредитна політика банку та її зміст
38. Характеристика та види векселів
39. Урахування та переврахування векселів
40. Кредити під заставу векселів
41. Авалювання та акцептування векселів
42. Інкасування та доміциляція векселів
43. Характеристика платіжного обороту

- 44.Банківське обслуговування готівкового обороту
- 45.Безготівкові розрахунки з використанням вимого-доручення: суть, сфера застосування та документооборот
- 46.Чекова форма безготівкових розрахунків її суть, сфера застосування
- 47.Акредитивна форма безготівкових розрахунків, його види та сфера використання
- 48.Вексель як форма безготівкових розрахунків її суть, сфера застосування
- 49.Характеристика міжбанківських розрахунків
- 50.Система електронних банківських послуг населенню
- 51.Класифікація банківських кредитів.
- 52.Етапи кредитування.
- 53.Принципи й умови кредитування.
- 54.Оцінка кредитоспроможності клієнта
- 55.Форми забезпечення банківських позичок
- 56.Поняття кредитної політики банку
- 57.Місце та роль комерційних банків на ринку цінних паперів
- 58.Суть, значення та класифікація банківських інвестицій
- 59.Інвестиційний портфель банку та його класифікація
- 60.Концепція формування інвестиційного портфеля банку
- 61.Суть, значення та загальна характеристика валютних операцій банку
- 62.Неторговельні операції банків в іноземній валюті
- 63.Характеристика основних форм міжнародних розрахунків
- 64.Порядок здійснення міжнародних розрахунків за експортно-імпортними операціями
- 65.Відкрита валютна позиція банку та методика її розрахунку
- 66.Загальна характеристика та види банківських послуг
- 67.Лізинг
- 68.Факторинг. Форфейтинг
- 69.Посередницькі та інформаційні (консультативні, інформаційні) послуги
- 70.Трастові послуги
- 71.Сутність та фактори впливу на фінансову стійкість
- 72.Доходи та витрати банку
- 73.Регулювання банківської діяльності
- 74.Забезпечення фінансової безпеки банків

РОЗДІЛ 9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Основним нормативним документом, що визначає оцінювання сформованих компетентностей у студентів є Положення «Про контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів Львівського національного університету імені Івана Франка» від 01.03.2013р. із змінами, затвердженими наказом ректора від 01.07.2015р. № О-96. Оцінювання здійснюється за 100-бальною системою (за шкалою ECTS та національною шкалою).

Відповідно до Положення система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує такі види занять як лекційні, семінарські/практичні заняття, виконання самостійної роботи і індивідуальної роботи (ІР), а також модульної контрольної роботи.

- поточний контроль знань та компетентностей роботи студентів включає суму оцінок за семінари/практичні заняття, самостійну та індивідуальну роботу (максимальна кількість балів – 50).
- підсумковий контроль знань та компетентностей студентів включає модульну контрольну роботу (максимальна кількість балів– 50).

Підсумкова максимальна кількість – 100 балів.

9.1. ТАБЛИЦЯ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ

Семінари/практичні, бали								ІНДЗ бали	РАЗОМ бали	Екзамен бали	РАЗОМ, бали
теми № 1-2	теми № 3-4	теми № 5	теми № 6	теми № 7-8	теми № 9	теми № 10	теми № 11-12				
5	5	5	5	5	5	5	5	10	50	50	100

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – 20% від визначених балів за даний вид роботи. Студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, індивідуальну роботу). Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять курсу) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в онлайн формі. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Уся література, яка викладачем надається виключно в освітніх цілях є без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

9.2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ

№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів
1. Бали поточної успішності за участь у семінарських, практичних, лабораторних заняттях			
Критерії оцінювання		5 балів	
1. Критерії оцінки практичних робіт			
- практична робота виконана у зазначений термін (за розкладом), у повному обсязі, без помилок і зарахована		5	
- практична робота виконана у зазначений термін (за розкладом), у повному обсязі, зарахована, але є помилки		4	
- практична робота виконана у неповному обсязі, або (та) з порушенням терміну її виконання, або (та) при наявності значних помилок, і зарахована при умові її доопрацювання		3	
- виконання пропущеної без поважних причин практичної роботи, або повторне виконання не зарахованої практичної роботи		2	
- практична робота не виконана, або не зарахована		0-1	
2. Критерії оцінки семінарських занять		5 балів	
<p>- повна відповідь на питання, розгорнутий, вичерпний виклад змісту питання; повний перелік необхідних для розкриття змісту питання категорій та законів;</p> <p>правильне розкриття змісту категорій та законів, механізму їх взаємозв'язку і взаємодії;</p> <p>здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки та узагальнення, знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів їх представників;</p> <p>уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їх риси та форми виявлення;</p> <p>демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;</p> <p>використання актуальних фактичних та статистичних даних, матеріалів</p>		5	

<p>останніх подій в економічній та фінансовій сфері в країні та за її межами; знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод, обов'язкове посилання на них під час розкриття питань; знання точних назв і функцій національних та міжнародних фінансово-кредитних установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні.</p>	
<p>- відповідь на питання порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, указаних вище (якщо він потрібний для вичерпного розкриття питання); при розкритті змісту в цілому правильно за зазначеними вимогами все ж таки студентом допущені помилки під час використання цифрового матеріалу, посилання на конкретні історичні періоди та факти, неточності у формулюванні термінів і категорій, проте з допомогою викладача він швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді.</p>	4
<p>студент в цілому володіє навчальним матеріалом, володіє основним змістом тем курсу під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання додаткової літератури, допускає окремі істотні неточності та помилки.</p>	3
<p>студент фрагментарно, поверхово володіє навчальним матеріалом, під час усних виступів та письмових відповідей висвітлює матеріал без аргументації та обґрунтування, допускає суттєві неточності, правильно вирішив меншу частину тестових завдань.</p>	2
<p>студент частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі висвітлити зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускає суттєві помилки</p>	0-1
3. Самостійна робота студентів (СРС)	
<p>Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.</p>	
4. Індивідуальна робота студента (ІНДЗ)	
Критерії оцінювання	10 балів
<p>Виконання одного із видів робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз наукових публікацій за заданою темою; - написання наукової статті; - пошук та аналіз банківських статистичних даних; - написання рефератів; - підготовку доповідей на конференції; - виконання конкурсних наукових робіт тощо. <p>Розгорнутий, вичерпний виклад змісту питань; опрацювання необхідних нормативно-правових актів; використані матеріали періодичних наукових видань; посилання на опрацьовані джерела при висвітленні питань; використані матеріали з практики роботи банківських установ</p>	10
<p>Робота недостатньо обґрунтована, неповна; використані матеріали лише підручника, або застарілі матеріали при виконанні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пошуку та аналізі банківських статистичних даних; - написанні реферату; 	7

- підготовці доповідей на конференції.	
Робота виконана не в повному обсязі; використані матеріали лише підручника, або застарілі матеріали при виконанні: - пошуку та аналізі банківських статистичних даних; - написанні реферату; - підготовці доповідей на конференції.	5
Робота виконана не в повному обсязі; використані матеріали лише підручника, застарілі матеріали при виконанні, робота виконана з порушенням передбачених вимог до: - пошуку та аналізу банківських статистичних даних; - написання реферату; - підготовки доповідей на конференції.	2
Індивідуальна робота студента не виконана	0
5. Екзамен	50
1. Перший рівень - це теоретичні питання, що мають по чотири варіанти відповідей, з яких одна є правильною. Завдання з вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо в картці тестування записано тільки номер правильної відповіді.	15 балів
2. Другий рівень - завдання з декількома варіантами визначення терміну. Завдання вважається виконаним, якщо в картці тестування записана правильна відповідь. За кожне правильно виконане завдання студенту виставляється 3 бали.	15 балів
3. Третій рівень - практичні завдання з повним розв'язком і поясненням одержаних відповідей, та надання розгорнутої відповіді на питання. В цих завданнях треба записати формули для розрахунків, послідовні та логічні дії всіх розрахунків, навести одиниці вимірювання одержаних показників і зробити короткі висновки.	20 балів
<i>Оцінювання завдань третього рівня проводиться:</i> Наведені всі необхідні формули і розрахунки, одержана, правильна відповідь і за одержаними показниками зроблені відповідні висновки. Проведені акуратні і достатні записи. В картці тестування вказана правильна відповідь. На теоретичне питання дано вичерпну відповідь.	20 балів
Наведені необхідні формули, записана логічно правильна послідовність розрахунків, але через арифметичні помилки остаточною відповідь неправильна, або відсутні висновки за одержаними показниками, або розв'язана лише якась частина завдання, або не повністю висвітлене теоретичне питання.	до 15 балів
Якщо студент не приступив до розв'язання завдання, або приступив, але його записи не відповідають попереднім критеріям оцінювання завдань цього рівня	0 балів

9.3 Шкала оцінювання успішності студентів за результатами підсумкового контролю

Бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка
90-100	Студент демонструє повні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни «Банківська система», правильні і обґрунтовані дає відповіді. Вміє використати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та зіставляти дані і робити правильні висновки. Приймає активну участь на семінарських/практичних заняттях, дискусійних моментах лекцій та у науковій роботі (конференції, круглі столи, наукові семінари, публікація статей).	Високий Студент повністю відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни « Банківська система»	Відмінно/ (А)
81-89	Студент добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни « Банківська система», робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній Студент відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни « Банківська система», однак під час відповідей може допускати незначні неточності.	Добре (В)
71-80	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни « Банківська система» робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях/ розв'язках/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та виконанні індивідуальних / контрольних завдань.	Достатній Студент відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Банківська система», однак на додаткові питання з теоретичних положень та практичних завдань відповідь не чітка і не повна.	Добре / (С)
61-70	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни « Банківська система». Розуміє основні положення, що є визначальними у курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усунути після зауваження викладача.	Середній Студент частково відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни « Банківська система» та забезпечує достатній рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / (D)
	Студент має певні знання, передбачені в програмі дисципліни «Банківська система», володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як	Середній Студент частково відповідає фаховим, предметним компетентностям та	Задовільно / (Е)

51-60	мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами відповідає та теоретичні питання та пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни.	програмним результатам з дисципліни « Банківська система» і є мінімально допустимий рівень знань у всіх складових навчальної програми дисципліни.	
21-50	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу « Банківська система», однак працював він пасивно, його відповіді під час семінарських та виконанні практичних завдань в більшості є неправильними, необґрунтованими. Розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутнє.	Низький Студент відповідає окремим фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни « Банківська система», однак не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни «Економіка підприємства».	Незадовільно з можливістю повторного складання / (FX)
0-20	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни « Банківська система»,. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.	Незадовільний Студент не відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни « Банківська система» і не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.	Незадовільно з повторним вивченням / (F)

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни за цією шкалою відображається у відомості обліку успішності та іншої академічної документації.

РОЗДІЛ 10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчально-методичне та наукове забезпечення системи організації навчального процесу з навчальної дисципліни „Банківська система” включає:

- Державні стандарти освіти
- Навчальні та робочі навчальні плани
- Навчальна програма
- Робоча програма
- Опорний конспект лекцій
- Завдання та методичні вказівки до практичних занять
- Методичні матеріали до виконання самостійної та індивідуальної роботи (ІНДЗ)
- Завдання для проведення модульного контролю
- Завдання для проведення підсумкового контролю (екзаменаційні білети)
- Законодавчі та інструктивно-методичні матеріали
- Підручники і навчальні посібники

РОЗДІЛ 11. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

Проблемні лекції направлені на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами. Студентам під час лекцій роздається друкований матеріал, виділяються основні висновки з питань, що розглядаються. Студенти здійснюють коментарі самостійно або за участі викладача.

Робота в малих групах дає змогу структурувати семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Мозкові атаки – метод розв’язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Кейс-метод – розгляд, аналіз конкретних ситуацій, який надає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.

Презентації – виступ перед аудиторією, що використовується для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань тощо.

Бланки візуального супроводження сприяють активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності.

Використання навчальних технологій для активізації процесу навчання з дисципліни «Банківська система»

Тема заняття. Методики активізації процесу навчання	
Методи активізації процесу навчання	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
<i>Проблемні лекції</i> – мають на меті розвивати логічне мислення студентів. Коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування.	Тема “Кредитні операції комерційних банків” Проблемні питання: 1. Методика оцінки кредитоспроможності позичальника. Можливості застосування банками скорингу. 2. Особливості іпотечного кредитування.
	Тема “Операції банків в іноземній валюті” Проблемні питання: 3. Державне регулювання валютної політики в сучасних умовах Практика роботи банків з дорожніми чеками.
	Тема «Нетрадиційні операції та банківські послуги в Україні» Проблемні питання: 1. Необхідність розвитку нетрадиційних послуг

	(факторинг, форфейтинг) банків Проблеми розвитку лізингу в Україні
	Тема «Забезпечення фінансової стійкості банків» Проблемні питання: Корпоративний імідж банку
Семінари-дискусії - передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.	Тема “Розрахунково-касові операції комерційних банків” Проблемне повідомлення та дискусія з питань семінарського заняття: 1. Проблеми створення та функціонування системи гарантування депозитів в Україні. 2. Чи доцільно змінювати розмір виплат з Державного фонду гарантування вкладів фізичних осіб? 3. Які зміни відбулись у політиці НБУ щодо регулювання та управління ресурсною базою банків в сучасних умовах?
	Тема “Інвестиційні операції комерційних банків” Проблемне повідомлення та дискусія з питань семінарського заняття: Які перспективи розвитку інвестиційних банків в Україні?
	Тема “Операції банків в іноземній валюті” Проблемне повідомлення та дискусія з питань семінарського заняття: 1. Охарактеризуйте валютні інтервенції центрального банку як метод регулювання валютного курсу. 2. Охарактеризуйте процентну політику центрального банку як метод регулювання валютного курсу. Розкрийте напрями курсової політики НБУ в поточному році та оцініть її ефективність.
Кейс-метод – передбачає розгляд та аналіз конкретних ситуацій, який надає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.	Тема 6. «Формування ресурсів комерційного банку» Кейс на тему „Я – клієнт банку”
Мозкові атаки – метод розв’язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.	Тема «Забезпечення фінансової стійкості банків» Завдання – розгляд основних економічних нормативів банку, проведення оцінки його діяльності.

РОЗДІЛ 12. РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Ресурси мережі Інтернет	Ресурси мережі Факультету з навчальної дисципліни
<p>1. Верховна Рада України http://zakon.rada.gov.ua/</p> <p>2. Банківське законодавство та регуляторна діяльність https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65247&cat_id=36580</p> <p>3. Міністерство фінансів України http://www.minfm.gov.ua</p> <p>4. Кабінет Міністрів України http://www.kmu.gov.ua/control/</p> <p>5. Газета «Все про бухгалтерський облік» http://www.vobu.com.ua</p> <p>6. Газета «Урядовий кур'єр» http://www.ukurier.gov.ua/</p> <p>7. Журнал «Вісник НБУ» https://journal.bank.gov.ua/</p> <p>8. Міністерство фінансів України http://www.minfm.gov.ua</p> <p>9. Нормативні акти України - законодавство для практиків http://www.nau.kiev.ua</p> <p>10. Офіційний вісник України http://www.gdo.kiev.ua</p> <p>11. Інтернет-ресурс «Все про банки України» www.uabanker.net</p> <p>12. Інтернет-ресурс позабіржової фондової торгової системи www.pfts.kiev.ua</p> <p>13. Інтернет-ресурс Асоціації українських банків www.aub.com.ua</p> <p>14. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс].-Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807</p> <p>15. Дані фінансової звітності банків України http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=6407</p> <p>16. Статистика http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65162</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Програма навчальної дисципліни ➤ Робоча програма з курсу «Банківська система» ➤ Методичні рекомендації та завдання для виконання практичних завдань ➤ Методичні рекомендації та завдання для виконання СРС та ІНДЗ ➤ Засоби діагностики знань студентів з навчальної дисципліни